

VOORJAARSVERGADERING 24 maart 2025 (kort verslag)

Aanwezig: 16 deelnemers. Afmeldingen van Gerard den Hertog, en Bram Sneep.

Onze voorzitter, Edward van 't Slot, heet iedereen van harte welkom, onder wie drie nieuwe deelnemers van wie er zich twee inmiddels hebben opgegeven als lid van ons gezelschap. Een bijzonder woord van welkom voor Kick Bras die in het ochtendgedeelte van onze vergadering een inleiding houdt over zijn pas verschenen boek over Dietrich Bonhoeffer getiteld "Waarom ik mij verzet". Aan het begin van de vergadering staan we nog even stil bij het plotselinge overlijden van Wilken Veen op 11 februari j.l. en refereerde de voorzitter nog aan de kennis en de inzet van Wilken die ons gezelschap ten goede kwamen. We zullen hem missen!

Vervolgens opende hij de vergadering met het lezen van de dagtekst uit Johannes 21. Tijdens het kennismakingsronde gaat een kaart rond waarop een ieder van ons zijn/haar naam opschrijft. Deze kaart zal als een teken van medeleven en groet worden gestuurd naar de echtgenote van Wilken Veen, Rieta.

Rond 10.45 krijgt Kick Bras het woord. Hij vertelde dat het manuscript voor zijn boek al een tijd gereed was voordat er een uitgever voor kon worden gevonden. In zijn boek heeft hij het gedeelte uit het boek *Widerstand und Ergebung* dat "Rechenschaft an der Wende zum Jahr 1943" wordt genoemd en dat ook bekend is onder de naam "Nach Zehn Jahren" vertaald naar het Nederlands en daar vervolgens een essay over geschreven.

Bonhoeffer schreef deze tekst rond de jaarwisseling van 1942 naar 1943 en probeert daarin verantwoording af te leggen over de tien jaren die sinds 1932 zijn verstreken. Hij heeft dit gedaan in 10 delen waarvan Kick er 3 heeft uitgekozen om met ons te bespreken.

Kick heeft zich bij het schrijven van dit boek vooral ook afgevraagd of deze tekst van Bonhoeffer ons in deze tijd nog iets zeggen heeft. En dat is duidelijk het geval. We hebben met elkaar een geanimeerd en leerzaam gesprek gevoerd over de drie stukken tekst die Kick heeft uitgekozen en de uitleg die hij daarbij gaf en de vragen en opmerkingen die dit alles oproept.

Om 12.30 uur ronden we dit gedeelte van onze voorjaarsvergadering af en hebben we lunchpauze. In de pauze schaffen een aantal leden het boek van Kick aan.

*****

"De geschiedenis en het goede":

Na de pauze lezen en bespreken we een aantal teksten van Bonhoeffer uit zijn *Ethik*, die gaan over wat Bonhoeffer noemde "De geschiedenis en het goede". Bonhoeffer schreef er twee versies van waarbij wij ervoor gekozen hebben de tweede versie te lezen en te bespreken met elkaar. We doen dit aan de hand van wat Wilken over deze teksten gezegd heeft en op deze wijze is het ook een eerbetoon aan hem.

Het blijkt dat de gedachten van Bonhoeffer soms nogal gecompliceerd zijn wat niet wegneemt dat het gesprek hierover in ieder geval boeiend en leerzaam is.

Wat verder ter tafel komt:

- Het volgende Internationale Bonhoeffer Congres in 2028 zal door de Nederlandse en de Duitse Bonhoeffer gezelschappen gezamenlijk worden georganiseerd. Edward vertelt dat hierbij aanvankelijk werd gedacht aan Nijmegen maar dat dit helaas niet is gelukt. Er wordt nu gekeken of Utrecht, i.s.m. de PThU en mogelijk andere locaties, wel kan lukken. De Duitse collega's zijn enthousiast, zo zegt Edward, en de voorbereidingen verlopen tot nu toe goed. Suggesties zijn evenwel welkom.

- Op 4 en 5 april zal een nieuwe film over Bonhoeffer in première gaan op het Reflect filmfestival Epe. We zijn erg benieuwd na eerdere teleurstellende publicaties vanuit de Verenigde Staten.
- Edward en Kees zijn bij onze voormalige penningmeester Henk Janssen op bezoek geweest in het revalidatiecentrum waar Henk werd verzorgd na een herseninfarct. Het bezoek werd door Henk zeer op prijs gesteld.
- Kees vertelde dat de Jahrestagung van onze Duitse Bonhoeffer vrienden gehouden zal worden van 11-14 september in Eisenach.

Ook vertelde Kees over de aanstaande Deutscher Evangelischer Kirchentag in Hannover die gehouden wordt van 30 april tot 4 mei. Daar zal op zaterdag middag van 17.00 – 18.15 uur een oratorium over Bonhoeffer worden uitgevoerd.

- Kees van Atten deelde mee dat hij momenteel bezig is met een studie naar het gebruik door Bonhoeffer van psalmen en liederen.

Volgende vergadering:

27 oktober 2025